

*САКАЛО Т.Б., аспірант
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Інтеграція України до Європейської спільноти передбачає значні зміни в системі вищої освіти, зростання значимості якості як фундаментальної економічної категорії, що є невід'ємною складовою в діяльності різноманітних організацій і усіх сфер суспільного життя. Науковцями встановлено, що забезпечення якості вищої освіти є багатоплановим і включає: наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних); організацію навчального процесу, яка найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки; контроль освітньої діяльності ВНЗ та якості підготовки фахівців на всіх етапах та рівнях навчання (рівні ВНЗ, державному та міжнародному європейському рівнях).

Проблема якості у сфері освіти посідає одне з чільних місць сьогодення, у сфері вищої освіти України немає жодної системи якості, що сертифікована в державній системі сертифікації. Це пов'язано як із недостатньо оперативним реформуванням вітчизняної освітньої системи у відповідності до внутрішніх українських реалій, так і з потребою підвищення її конкурентоспроможності в контексті європейської інтеграції. У зв'язку з цим акценти в осмисленні проблеми якості освіти зміщуються в бік її вищої ланки, яка покликана задовольняти потреби держави і суспільства в кваліфікованих фахівцях. Але незважаючи на структурні економічні зміни в країні, система професійно-технічної освіти залишається незмінною, не адаптованою до ринку праці. Існує також проблема браку кваліфікованих фахівців. Це особливо стосується інженерно-технічних кадрів, які необхідні для інноваційного розвитку національної економіки [1].

Підвищення якості освіти – необхідна умова покращення життя суспільства, основа демократизації політичного устрою, модернізації економіки, розвитку культури інноваційного мислення, утвердження фундаментальних цінностей буття людини. Реформування освіти, осмислення її нової ролі, актуалізація понять стандарту та якості освіти має вказувати на вимоги сьогодення, а також майбутнього суспільства, де знання та інтелектуальний капітал відіграють провідну роль [2].

Стан якості національної вищої освіти також є питанням національної безпеки, можливістю подолання тенденції знецінення освіти і утвердження на практиці давнього постулату про силу знань. Сьогодні прагнення українського народу жити в гідних умовах може бути задоволене лише за умови дотримання принципу конкурентоспроможності, змагальності. Входження України до структур Європейського Союзу пов'язується з поняттям «стандарту якості», що стосується і вищої освіти. Реформування усієї освітньої системи України ставить одним із актуальних завдань створення вітчизняної системи оцінки та забезпечення якості вищої освіти.

Аналіз Європейських стандартів забезпечення якості вищої освіти визначив необхідність модернізації управління якістю вищої освіти в Україні через моніторинг якості діяльності ВНЗ [3]. Це введення комплексної системи спостереження за станом системи освіти та динамічними змінами, що відбуваються в ній та її складових, оцінювання ситуації і прогнозування щодо удосконалення якості освіти та її прогресивного розвитку. Якість освіти в повній мірі є показником розвитку суспільства в конкретному часовому вимірі, його необхідно розглядати в динаміці, враховуючи всі чинники його природи. Рейтингова система оцінки ВНЗ виявить закономірності їх функціонування, рівень якості знань студентів та позиції вузу на ринку освітніх послуг і ринку праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузнецова Н. Освіта, наука і виробництво як ключові компоненти механізму формування людських ресурсів інноваційного типу // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 4.
2. Думанська В. Освіта в системі людського розвитку // Україна: аспекти праці. – 2009. – № 5.
3. Приходько П.І. Вдосконалення вищої аграрної освіти в умовах інтеграції України до європейської спільноти // Економіка та держава. – 2010. – № 12.